ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN της 20ής Μαρτίου 1986 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Στην υπό κρίση υπόθεση η Επιτροπή έχει ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιρλανδίας σχετικά με ορισμένους περιορισμούς που έχουν επιβληθεί από το κράτος αυτό στις πράξεις συνασφαλίσεως. Η υπό κρίση υπόθεση παρουσιάζει πολλά κοινά με τις υποθέσεις 220/83, Επιτροπή κατά Γαλλίας, 252/83, Επιτροπή κατά Δανίας, και 205/84, Επιτροπή κατά Γερμανίας, με τις οποίες και συνεκδικάστηκε.

Με την προσφυγή της, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ιρλανδία:

« — Θεσπίζοντας τις διατάξεις του άρθρου 4 των « European Communities (Co-insurance) Regulations 1983 », ρύθμιση η οποία υποχρεώνει τις κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις, που επιδιώκουν την παροχή υπηρεσιών ασφαλίσεως ως κύριοι ασφαλιστές στην Ιρλανδία, είτε να λάβουν άδεια και, επομένως, να εγκατασταθούν εκεί, είτε, ενδεχομένως, να γνωστοποιήσουν αυτό στον υπουργό και να λάβουν την έγκρισή του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης και την οδηγία 78/473/ΕΟΚ·

— κατά το μέτρο που οι διατάξεις της παραγράφου 3 του παραρτήματος της ρύθμισης αυτής εμποδίζουν τους κοινοτικούς ασφαλιστές που παρέχουν υπηρεσίες συνασφαλίσεως στην Ιρλανδία να συνάπτουν συμβάσεις ασφαλίσεως συνολικού ποσού κατωτέρου του προσδιοριζομένου στην εν λόγω παράγραφο 3, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης και την οδηγία 78/473/ΕΟΚ·

— εφαρμόζοντας, αντί των διατάξεων των άρθρων 59 και 60 της Συνθήκης τις διατάξεις της προαναφερθείσας εθνικής νομοθεσίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άμεσο αποτέλεσμα των αναφερθέντων άρθρων της Συνθήκης και την υπεροχή του κοινοτικού δικαίου. »

Όσον αφορά την οδηγία 73/239 περί δραστηριότητος πρωτασφαλίσεως, εκτός της ασφαλίσεως ζωής (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/001, σ. 157) και την οδηγία 78/473 περί κοινοτικής συνασφαλίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 06/002, σ. 14), τις οποίες συνόψισα στις προτάσεις μου στην υπόθεση Επιτροπή κατά Γαλλίας, δεν πρόκειται να ασχοληθώ με αυτές στην υπό κρίση υπόθεση.

Οι European Communities (Co-insurance) Regulations 1983 εκδόθηκαν για τη μεταφορά στην ιρλανδική νομοθεσία της οδηγίας του 1978. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, υποχρεώνει τον κύριο ασφαλιστή να έχει λάβει άδεια των ιρλανδικών αρχών. Το σχετικό κείμενο έχει ως εξής:

« Με την επιφύλαξη κάθε αντίθετης διάταξης των Insurance Acts 1909-1981 ή των European Communities (Non-life Insurance) Regulations 1976, ο εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος ασφαλιστής μπορεί να συμμετέχει με κύριο

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

ασφαλιστή, έχοντα λάβει σχετική άδεια, σε πράξη κοινοτικής συνασφαλίσεως για κίνδυνο που βρίσκεται στην Ιρλανδία, εφόσον ο πρώτος αναφερόμενος ασφαλιστής ενεργεί μέσω κεντρικού γραφείου στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια από την ελεγκτική αρχή άλλου κράτους μέλους ή μέσω υποκαταστήματος στο οποίο έχει χορηγηθεί σχετική άδεια από την ελεγκτική αρχή άλλου κράτους μέλους και στου οποίου την έδρα επίσης έχει χορηγηθεί άδεια. »

Τέτοια άδεια πρέπει να χορηγείται σύμφωνα με τους « European Communities (Non-life Insurance) Regulations 1976, ρύθμιση που θεσπίστηκε για την εφαρμογή της οδηγίας του 1973. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της ρύθμισης αυτής υποχρεώνει τον ασφαλιστή να είναι εγκατεστημένος στην Ιρλανδία και να έχει λάβει άδεια για να μπορεί να ασκεί δραστηριότητες ασφαλίσεως, εκτός της ασφάλισης ζωής. Έτσι ο κύριος ασφαλιστής υπόκειται γενικά τόσο στην υποχρέωση λήψεως αδείας όσο και σ' αυτή της εγκαταστάσεως. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, της ρυθμίσεως του 1983, οι λοιποί συνασφαλιστές εξαιρούνται και των δύο αυτών υποχρεώσεων.

Εντούτοις, προκύπτει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, της ρύθμισης του 1983 εξαιρεί από τις υποχρεώσεις αυτές τους κύριους ασφαλιστές που έχουν λάβει, κατ' εφαρμογή της οδηγίας του 1973, κανονική άδεια από άλλο κράτος μέλος, εφόσον ο καλυπτόμενος κίνδυνος εμπίπτει στους κλάδους 4 (σιδηροδρομικά οχήματα), 5 (αεροσκάφη), 6 (πλοία), 7 (μεταφερόμενα εμπορεύματα), 11 (αστική ευθύνη από αεροσκάφη) και 12 (αστική ευθύνη από θαλάσσια σκάφη). Η εξαίρεση αυτή, όμως, πρέπει να εννοηθεί με την επιφύλαξη του άρθρου 8 της ίδιας ρύθμισης. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ο κύριος ασφαλιστής οφείλει, πρώτον, να γνωστοποιήσει στον Υπουργό Εμπορίου και Τουρισμού την πρόθεσή του να καλύπτει κινδύνους όπως αυτοί που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφος 6, της ρύθμισης του 1976 (δηλαδή των κλάδων 5, 6, 7, 11 και 12 του παραρτήματος καθώς και ορισμένα τμήματα των κλάδων 1 και 10, ασφάλιση επιβατών πλοίων και αεροσκαφών και ασφάλιση για αστική ευθύνη μεταφορέων) και να λάβει την έγκριση του Υπουργού.

Το άρθρο 3 της ρύθμισης του 1983 ορίζει:

« Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται επί των κοινοτικών πράξεων συνασφαλίσεως όπως ορίζονται στο παράρτημα της παρούσας ρύθμισης ». Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παραρτήματος:

« i) Κατά την έννοια της παρούσας ρύθμισης, μια πράξη ασφαλίσεως θεωρείται κοινοτική πράξη συνασφαλίσεως όταν:

α) αφορά οποιοδήποτε από τους προσδιοριζόμενους στην παράγραφο 2 του παρόντος παραρτήματος κλάδους και,

β) σε περίπτωση που ο κίνδυνος βρίσκεται στην Ιρλανδία, η σχετική πράξη ασφαλίσεως πληροί τα προσδιοριζόμενα στην παράγραφο 3 του παρόντος παραρτήματος κριτήρια, και

γ) συγκεντρώνει όλες τις προσδιοριζόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος παραρτήματος προϋποθέσεις ».

Η παράγραφος 2 του παραρτήματος απαριθμεί τους κλάδους κινδύνου στους οποίους εφαρμόζεται η ρύθμιση και αντικατοπτρίζει το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας του 1978. Από αυτά συνάγεται ότι η ασφάλιση ζωής αποτελεί αντικείμενο της παρούσας δίκης.

Τα προσδιοριζόμενα στην παράγραφο 3 του παραρτήματος κριτήρια περιλαμβάνουν κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού, κάτω των οποίων δεν εφαρμόζεται η ρύθμιση του 1983. Για τους κινδύνους των κλάδων 8 (πυρκαγιά και φυσικές καταστροφές), 9 (λοιπές περιουσιακές ζημίες) και 16 (διάφορες χρηματικές απώλειες), το συνολικό ποσό που ασφαλίζεται βάσει οποιασδήποτε συμβάσεως δεν πρέπει να είναι κατώτερο των δύο εκατομμυρίων λογιστικών μονάδων. Για τους κινδύνους του κλάδου 13 (γενική αστική ευθύνη, εκτός των κινδύνων που αφορούν ζημία προερχόμενη

από πηγές πυρηνικής ενεργείας ή φαρμακευτικά προϊόντα), ο κύκλος εργασιών του ασφαλισμένου, όσον αφορά τις δραστηριότητες για τις οποίες συνάπτεται ασφάλιση, δεν πρέπει να είναι κατώτερος των 200 εκατομμυρίων λογιστικών μονάδων. Σχετικά με τους κινδύνους των κλάδων 4, 5, 6, 7, 11 και 12, δεν υφίσταται περιορισμός ως προς τη φύση ή τη σπουδαιότητα του κινδύνου που μπορεί να αποτελεί αντικείμενο κοινοτικής πράξης συνασφαλίσεως.

Η παράγραφος 4 ορίζει στο σχετικό με την προκείμενη περίπτωση τμήμα της ότι: « Οι αναφερόμενες στην παράγραφο 1, σημείο γ), του παρόντος παραρτήματος προϋποθέσεις είναι... β) ότι ο κίνδυνος βρίσκεται (κατά την έννοια της παραγράφου 5 του παρόντος παραρτήματος) εντός κράτους μέλους ... ». Η παράγραφος 5 έχει ως εξής: « Για την εφαρμογή της παραγράφου 4, σημείο β), του παρόντος παραρτήματος, ο κίνδυνος βρίσκεται σε κράτος μέλος: α) στην περίπτωση ασφαλίσεως ακινήτου, αν το ακίνητο κείται στο εν λόγω κράτος μέλος, β) στην περίπτωση ασφαλίσεως καταχωρισμένου στα σχετικά μητρώα πλοίου, αεροσκάφους ή οχήματος (συμπεριλαμβανομένων και των σιδηροδρομικών οχημάτων), αν το πλοίο, αεροσκάφος ή όχημα έχει καταχωριστεί στα σχετικά μητρώα του εν λόγω κράτους μέλους και γ) σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, αν ο ασφαλισμένος είναι εταιρία που έχει συσταθεί κατά το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους ή έχει εκεί την έδρα της ».

Το περιεχόμενο των διατάξεων αυτών δεν είναι σαφές. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ο συνήγορος της ιρλανδικής κυβερνήσεως ανέφερε ότι οι υποχρεώσεις αυτές ισχύουν μόνον όταν ο κίνδυνος βρίσκεται στην Ιρλανδία και αισθάνθηκε επιπλέον την υποχρέωση να τονίσει στο Δικαστήριο ότι το παράρτημα της ρύθμισης του 1983 περιλαμβάνει ορισμένες διατάξεις σχετικά με τον καθορισμό του τόπου όπου βρίσκεται ο κίνδυνος. Σύμφωνα με την παράγραφο 5, σημείο γ) [προκειμένου να κριθεί αν μια ασφαλιστική πράξη αποτελεί, σύμφωνα με τις παραγράφους 1, στοιχείο γ), και 4, κοινοτική πράξη συνασφαλίσεως], ο κίνδυνος βρίσκεται σ' ένα κράτος μέλος αν ο ασφαλισμένος είναι εταιρία που έχει συσταθεί κατά το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους ή έχει εκεί την έδρα της, εκτός αν πρόκειται για ασφάλιση ακινήτου, πλοίων ή αεροσκαφών ή οχημάτων καταχωρισμένων στα οικεία μητρώα.

Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται, σε περίπτωση που αναφυεί διαφορά, να ερμηνεύσει τις ρυθμίσεις αυτές. Είναι δυνατό, στο πλαίσιο του άρθρου 4, παράγραφος 1, ένας κίνδυνος να θεωρηθεί ότι βρίσκεται στην Ιρλανδία αν ο ασφαλισμένος είναι εταιρία που έχει συσταθεί κατά το δίκαιο της χώρας αυτής ή έχει εκεί την έδρα της, έστω και αν ο κίνδυνος δεν έχει σχέση με την Ιρλανδία: εξάλλου, είναι δυνατό το άρθρο 4 να ερμηνευτεί ως αναφερόμενο μόνο σε κινδύνους που βρίσκονται στην Ιρλανδία. Στο πλαίσιο των παρουσών προτάσεών μου, θα υιοθετήσω πρώτα τη στενότερη, δηλαδή την τελευταία ερμηνεία.

Επί του παραδεκτού

Στις 30 Δεκεμβρίου 1975, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση δεύτερης οδηγίας περί συντονισμού των νομοθεσιών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφαλίσεως, εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και καθορισμού των διατάξεων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της αποτελεσματικής ασκήσεως της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών (ΟJ 1976, C 32, σ. 2). Το σχέδιο αυτό εκκρεμεί ακόμα, καίτοι σημαντικά τροποποιημένο, ενώπιον του Συμβουλίου. Στόχοι αυτού του σχεδίου οδηγίας είναι, μεταξύ άλλων, η συμπλήρωση των διατάξεων της πρώτης οδηγίας που αφορούν τα τεχνικά αποθεματικά και ο καθορισμός του εφαρμοστέου επί της συμβάσεως δικαίου.

Η Ιρλανδία διατείνεται ότι η Επιτροπή, ασκώντας την υπό κρίση προσφυγή εκκρεμούσας της συζητήσεως ενώπιον του Συμβουλίου του δεύτερου σχεδίου οδηγίας, « προσπαθεί να αφαιρέσει τις θεσμικές διαδικασίες που έχουν ήδη κινηθεί από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 57, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ... Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να επιτελέσει το έργο που η Συνθήκη ΕΟΚ έχει αναθέσει, σύμφωνα με το άρθρο της 57, παράγραφος 2, στο

Συμβούλιο ». Άλλωστε, είναι σαφές ότι το αποτέλεσμα μιας απόφασης του Δικαστηρίου διαφέρει από το αποτέλεσμα μιας εκδοθείσας από το Συμβούλιο οδηγίας. Ακόμα περισσότερο, η επιχειρηματολογία της Ιρλανδίας σημαίνει ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να έχει αποσύρει το σχέδιο οδηγίας πριν από την έναρξη της παρούσας διαδικασίας. Τέτοιες ενέργειες δεν μπορεί να έχουν άλλο αποτέλεσμα από την επιβράδυνση της δημιουργίας κοινής αγοράς ασφαλίσεως. Κατά συνέπεια, η άποψη της Ιρλανδίας δεν είναι σύμφωνη με τη δομή της Συνθήκης. Επομένως, δεν μπορώ να δεχτώ τον ισχυρισμό αυτό.

Επίσης, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος της Ιρλανδίας ισχυρίστηκε ότι η Επιτροπή, με την πρώτη της αιτίαση, δεν προσέβαλε το νομοθέτημα που έπρεπε, εφόσον η ρύθμιση του 1983 αποτελεί στην πραγματικότητα μέτρο ελευθερώσεως. Αντίθετα, οι υποχρεώσεις εγκαταστάσεως και λήψεως αδείας περιέχονται στους European Communities (Non-life) Regulations του 1976. Το επιχείρημα αυτό είναι, αυτό καθαυτό, απαράδεκτο, εφόσον προβλήθηκε, για πρώτη φορά, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Παρ' όλ' αυτά, το Δικαστήριο θα έπρεπε να το εξετάσει αυτεπαγγέλτως.

Κατά τη γνώμη μου, ο ισχυρισμός της Ιρλανδίας είναι αβάσιμος. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, της ρύθμισης του 1983, κατά το μέτρο που αφορά την προκείμενη περίπτωση, ορίζει ότι « ο εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος ασφαλιστής μπορεί να συμμετέχει με έχοντα λάβει άδεια κύριο ασφαλιστή σε πράξη κοινοτικής συνασφαλίσεως ... ». Επομένως, η διάταξη αυτή επιβεβαιώνει κατ' άμεσο τρόπο την προϋπάρχουσα ως προς τον κύριο ασφαλιστή υποχρέωση λήψεως αδείας. Επίσης επιβεβαιώνει εμμέσως την υποχρέωση εγκαταστάσεως. Επομένως, δεν θεωρώ ότι, για τους λόγους που προβάλλει η Ιρλανδία, η πρώτη αιτίαση της Επιτροπής είναι απαράδεκτη.

Ούτε θεωρώ ότι οποιοδήποτε μέρος της προσφυγής της Επιτροπής είναι, για οποιοδήποτε λόγο, απαράδεκτο.

Ο κύριος ασφαλιστής

Με την πρώτη της αιτίαση, η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί ότι οι απαιτήσεις εγκαταστάσεως και λήψεως αδείας, που επιβάλλονται στον κύριο ασφαλιστή από το άρθρο 4 των European Communities (Co-insurance) Regulations 1983, αντίκεινται στα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης και στην οδηγία 78/473.

Ενόψει της περιεχόμενης στο άρθρο 4, παράγραφος 2, της εν λόγω ρυθμίσεως εξαιρέσεως, η υποχρέωση εγκαταστάσεως του άρθρου 4, παράγραφος 1, ισχύει μόνο για τους κινδύνους που εμπίπτουν στους κλάδους 8, 9, 13 και 16. Για τους λόγους που εξέθεσα στις προτάσεις μου στην υπόθεση Επιτροπή κατά Γαλλίας, θεωρώ ότι η υποχρέωση αυτή είναι αντίθετη προς τα άρθρα 59 και 60.

Εξάλλου, το άρθρο 4, παράγραφος 1, υποχρεώνει τον κύριο ασφαλιστή να λάβει άδεια από τις ιρλανδικές αρχές σύμφωνα με τη ρύθμιση του 1976 για τους ίδιους κλάδους κινδύνου. Για τους λόγους που εξέθεσα στην υπόθεση κατά της Γαλλίας, η υποχρέωση αυτή συνιστά σαφή περιορισμό στην παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 59.

Το αυτό ισχύει και ως προς την επιβαλλόμενη από τα άρθρα 4, παράγραφος 2, και 8 της ρύθμισης του 1983 υποχρέωση στον κύριο ασφαλιστή να λαμβάνει προηγουμένως έγκριση του υπουργού για κινδύνους που εμπίπτουν στους κλάδους 4, 5, 6, 7, 11 και 12. Δεν αποτελεί πειστική απάντηση ο περιεχόμενος στην ανταπάντηση της Ιρλανδίας ισχυρισμός ότι στην πράξη χορηγείται έγκριση για όλες τις περιπτώσεις και ότι χορηγείται γενικά για ολόκληρο κλάδο κινδύνων. Γεγονός παραμένει ότι ο υπουργός μπορεί να αρνηθεί την έγκρισή του. Ακόμα και ένα σύστημα αυτόματης χορηγήσεως αδείας μπορεί να προκαλέσει εσκεμμένη ή μη καθυστέρηση.

Για τους λόγους αυτούς που ανέπτυξα στις ίδιες προτάσεις μου, θεωρώ ότι ούτε στην υπό κρίση υπόθεση αποδείχτηκε ότι η υποχρέωση

λήψεως αδείας δικαιολογείται από το άρθρο 56, παράγραφος 1, ή χάριν του γενικού συμφέροντος. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ « αδείας » και « εγκρίσεως » μπορεί να είναι πολύ λεπτή και κατά τη γνώμη μου δεν αποδείχτηκε επίσης ότι η υποχρέωση λήψεως εγκρίσεως είναι δικαιολογημένη.

Παρά τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν όσον αφορά την ευαίσθητη φύση του τομέα των ασφαλίσεων στην Ιρλανδία και την ανάγκη προστασίας του ασφαλισμένου και των τρίτων έναντι πτωχεύσεως του ασφαλιστή, δεν έχουν πειστεί ότι υφίσταται οποιαδήποτε ουσιώδης διαφορά μεταξύ της κατάστασης στην Ιρλανδία και της κατάστασης στα λοιπά κράτη μέλη. Σύμφωνα με την οδηγία του 1973, ο έλεγχος της οικονομικής κατάστασης των εταιριών υπάγεται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Άλλα ζητήματα μπορούν να ρυθμίζονται, αφού γίνει σχετική γνωστοποίηση, από την εθνική νομοθεσία, αλλά δεν αποδείχτηκε ότι δικαιολογούν εγκατάσταση, προηγούμενη άδεια ή έγκριση.

Αν οι ιρλανδικοί κανόνες για τους κύριους ασφαλιστές ισχύουν για κινδύνους βρισκόμενους εκτός Ιρλανδίας, αλλά θεωρούμενους ότι υφίστανται στη χώρα αυτή απλώς και μόνο διότι ο ασφαλισμένος αποτελεί εταιρία που έχει συσταθεί κατά το δίκαιο της χώρας αυτής ή έχει εκεί την έδρα του, τότε οι κανόνες αυτοί είναι ακόμα λιγότερο δικαιολογημένοι.

Στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος είναι εταιρία ιρλανδικού δικαίου ή έχει στην Ιρλανδία την έδρα του, είναι δυνατό, σκοπός της επιβολής τέτοιου είδους περιορισμών να είναι η παρεμπόδιση ή ο έλεγχος μεταφοράς κεφαλαίων ή τρεχουσών πληρωμών. Για τους λόγους που εξέθεσα στην υπόθεση κατά της Γαλλίας, δεν νομίζω ότι, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, οι λόγοι αυτοί είναι τόσο βάσιμοι, ώστε να τίθενται περιορισμοί στην παροχή υπηρεσιών ασφαλίσεως.

Τέλος, η Επιτροπή διατείνεται ότι η υποχρέωση εγκαταστάσεως και λήψεως αδείας αντίκειται επίσης στο άρθρο 3 της οδηγίας 78/473. Το ίδιο επιχείρημα προβλήθηκε στην υπόθεση κατά της Γερμανίας, όχι όμως και στις υποθέσεις κατά της Γαλλίας και της Δανίας. Σχετικά παραπέμπω στις προτάσεις μου στην υπόθεση κατά της Γερμανίας.

Τα κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού

Όπως έχω ήδη αναφέρει, η παράγραφος 3 του παραρτήματος των European Communities (Co-insurance) Regulations του 1983 καθορίζει κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού για τους κινδύνους των κλάδων 8, 9, 13 και 16· κοινοτική συνασφάλιση κάτω των κατώτατων αυτών ορίων δεν επιτρέπεται. Καθόλη τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας, η Επιτροπή ισχυριζόταν ότι η παράγραφος 3 αντίκειται στα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης, καθώς και στην οδηγία 78/473. Δεν προσπάθησε να ισχυριστεί ότι το επίπεδο των καθορισθέντων κατώτατων ορίων είναι πολύ υψηλό. Κατά την αντίληψή μου, η Επιτροπή, στην υπό κρίση υπόθεση, διατείνεται απλώς ότι οι διατάξεις στις οποίες αναφέρθηκε απαγορεύουν εντελώς τον καθορισμό οποιουδήποτε κατώτατου ορίου ασφαλιστικού ποσού.

Με την απάντησή της, η Επιτροπή ανέφερε ότι « στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης, η Επιτροπή δεν βάλλει κατά των κατώτατων χρηματικών ορίων που τα κράτη μέλη καθόρισαν για την οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας περί συνασφαλίσεως ». Με την ανταπάντησή της, η Ιρλανδία συνήγαγε από τη φράση αυτή το συμπέρασμα ότι η Επιτροπή είχε παραιτηθεί από τη δεύτερη αιτίασή της. Θεωρούμενη μεμονωμένα, η προαναφερθείσα πρόταση φαίνεται να έχει αυτή την έννοια· θεωρούμενη όμως στο σχετικό της πλαίσιο, νομίζω ότι δεν έχει αυτή την έννοια: απλώς σημαίνει ότι η Επιτροπή δεν αντιτίθεται στα πραγματικά επίπεδα που έχουν καθοριστεί τα κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού. Πράγματι, στην τελική πρόταση της απαντήσεώς της, η Επιτροπή αναφέρει ότι « εμμένει επί της αιτιάσεως που έχει διατυπώσει στο σημείο 20

της προσφυγής της ». Απ' αυτό συνάγεται ότι η Επιτροπή δεν έχει παραιτηθεί της αιτίασης αυτής.

Για τους λόγους που ανέπτυξα στις προτάσεις μου στις υποθέσεις κατά της Γαλλίας και Γερμανίας, θεωρώ ότι ο καθορισμός κατώτατου ορίου ασφαλιστικού ποσού για τη συνασφάλιση είναι αντίθετος προς τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης και δεν έχει αποδειχτεί ότι δικαιολογείται, η δε Ιρλανδία δεν μπορεί, σύμφωνα με την οδηγία 78/473/ΕΟΚ, να καθορίζει κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού. Αν είναι δυνατός ο καθορισμός κατώτατων ορίων και, αντίθετα προς τη δική μου ερμηνεία, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τα κατώτατα όρια είναι πολύ υψηλά, αυτό δεν έχει αποδειχτεί εν προκειμένω.

Επί του αμέσου αποτελέσματος

Για τους λόγους αυτούς που διευκρίνισα με τις προτάσεις μου στην υπόθεση κατά της Γαλλίας, η τρίτη αιτίαση της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί.

Συμπέρασμα

Υπό το φως των προηγούμενων σκέψεων, έχω τη γνώμη ότι:

α) Η Ιρλανδία, θεσπίζοντας τις διατάξεις του άρθρου 4 των European Communities (Co-insurance) Regulations 1983, οι οποίες υποχρεώνουν τις κοινοτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις που επιδιώκουν την παροχή υπηρεσιών συνασφαλίσεως στην Ιρλανδία ως κύριοι ασφαλιστές είτε να λάβουν άδεια και να εγκατασταθούν εκεί είτε ενδεχομένως να γνωστοποιήσουν αυτό στον αρμόδιο υπουργό και να λάβουν την έγκρισή του, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης και την οδηγία 78/473/ΕΟΚ.

β) Οι European Communities (Co-insurance) Regulations 1983, καθορίζοντας επίπεδα ασφαλιστικού ποσού κάτω των οποίων η συνασφάλιση απαγορεύεται, έρχονται σε αντίθεση προς τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης. Η οδηγία 78/473/ΕΟΚ δεν παρέχει την εξουσία στα κράτη μέλη να καθορίζουν κατώτατα όρια ασφαλιστικού ποσού όσον αφορά τους κλάδους ασφαλίσεως που καλύπτονται από την οδηγία αυτή.

Κατά τη γνώμη μου, η Ιρλανδία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής, καθώς και των Κάτω Χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Ιρλανδία, το Βέλγιο, η Δανία και η Γαλλία πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.